

## چکیده پژوهش

(هدف از انجام این پژوهش، بررسی الگوهای رفتار علمی فارغ التحصیلان رشته‌های مختلف دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران است تا بدین وسیله مشخص شود که منابع اطلاعاتی مورد استفاده در کارهای تحقیقی آنان از چه ویژگی‌هایی برخوردار است.)

(روش انجام پژوهش، تجزیه و تحلیل استنادی است که یکی از روشهای شناخته شده در مطالعات کتابسنجی به شمار می‌رود. با استفاده از این روش، استندهای پایان نامه‌های فارغ التحصیلان رشته‌های مختلف این دانشکده در فاصله سالهای تحصیلی ۵۸ - ۱۳۵۷ تا ۷۰ - ۱۳۶۹ که در کتابخانه آن دانشکده موجود بوده به عنوان جامعه مورد مطالعه، تجزیه و تحلیل گردیده است.)

فرضیه‌ای که در این پژوهش مورد آزمون قرار می‌گیرد عبارتست از: ((نیم عمر منابع در رشته‌های مختلف بهداشت لزوماً یکسان نیست)). علاوه بر این، در این بررسی کوشش شده تا با تجزیه و تحلیل اطلاعات بدست آمده، تعداد متوسط استندها، منابع عمده مورد استفاده دانشجویان، زبان، کشور محل نشر و پوشش زمانی آنها شناسایی و تعیین گردد و در پایان، بمنظور شناسایی مجلات ((هسته)) مورد استفاده فارغ التحصیلان، کاربرد مدل برادفورد مورد آزمایش قرار گرفته است.)

(بررسی ۴۲۸ پایان نامه در ۱۲ رشته تحصیلی در سه مقطع کارشناسی ارشد، M.P.H و دکتری حاکی است که تعداد کل استندها ۱۶۷۸۶ بوده و بیشترین پایان نامه‌ها به سال تحصیلی ۶۹ - ۱۳۶۸ (۴/۷۲ درصد کل پایان نامه‌ها) و کمترین آنها به سال تحصیلی ۶۰ - ۱۳۵۹ (۲/۸ درصد کل پایان نامه‌ها) تعلق داشته است. تعداد متوسط استناد در هر پایان نامه ۳۹ استناد بوده که بیشترین آنها به رشته انگل شناسی و حشره شناسی پزشکی (مقطع دکتری) و کمترین آنها به رشته مدیریت امور بیمارستانها در مقطع کارشناسی ارشد اختصاص داشته است.)

در جهت آزمودن فرضیه، تحقیق، این بررسی حاکی است که نیم عمر منابع در رشته‌های مختلف دانشکده مورد مطالعه بین ۶/۲۵ سال در رشته آموزش بهداشت مقطع کارشناسی ارشد تا ۱۴/۶۷ سال در رشته انگل شناسی و حشره شناسی پزشکی مقطع دکتری نوسان داشته و نیم عمر متوسط کل منابع در رشته‌های مورد بررسی معادل ۱۰/۸۱ سال بوده است که این خود نشان دهنده، کهنگی منابع اطلاعاتی مورد استفاده دانشجویان در این دانشکده میباشد.

(منابع عمده مورد استفاده دانشجویان این دانشکده را مجلات تشکیل داده است. چنانکه، ۵۵/۳ درصد استنادهای آنان به این منبع علمی اختصاص داشته، پس از آن کتابها با ۲۸/۵ درصد، دومین منبع مورد استفاده آنان بوده است.

بررسی زبان استنادها نشان می‌دهد که منابع اطلاعاتی انگلیسی زبان بیش از سایر زبانها در این تحقیقات مورد استفاده دانشجویان واقع شده چنانکه زبان ۶۶/۲۴ درصد استنادها را در بر گرفته است.

تجزیه و تحلیل استنادها از نقطه نظر توزیع جغرافیائی نشان داده است که بیشترین منابع مورد استفاده در این بررسی، به کشور آمریکا تعلق داشته، این رقم ۴۰ درصد استنادها را شامل گردیده است. منابع ایرانی و انگلیسی در مقامهای دوم و سوم قرار گرفته‌اند. نتایج حاصل از این بررسی همچنین نشان داده است که مجلات مورد استفاده دانشجویان در تهیه پایان نامه‌ها از مدل (قانون) براد فورد تبعیت می‌کنند و با استفاده از این قانون می‌توان مجلات هسته مورد استفاده آنان را شناسائی نمود.